

Consultatieverslag wetswijziging Klimaatwet

Inleidend

Naam

Wetswijziging Klimaatwet (implementatie Europese klimaatwet)

Van

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Type

Wetsvoorstel

Looptijd consultatie

11-02-2022 tot 21-02-2022

Doel van het voorstel

Als onderdeel van de Europese Green Deal is op 29 juli 2021 de Europese Verordening tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit in werking getreden. Met deze Europese klimaatwet (Verordening (EU) 2021/1119) zijn de reductiedoelen van broeikasgasemissies voor de Europese Unie aangescherpt om uitvoering te geven aan de verplichtingen van de Overeenkomst van Parijs. De Europese klimaatwet maakt aanpassing van de Nederlandse Klimaatwet (hierna: Klimaatwet) noodzakelijk omdat deze geen rekening houdt met de juridisch bindende verplichtingen uit de Europese klimaatwet. De Europese klimaatwet bevat een bindende doelstelling om in 2050 als Europese Unie klimaatneutraal te zijn (netto nul emissies). Om dit doel te bereiken bevat de Europese klimaatwet een bindende doelstelling dat de netto-emissies van broeikasgassen in 2030 ten minste 55 procent lager moeten zijn dan in 1990.

Voorgestelde wetswijziging

Het voorstel tot wijziging van de Klimaatwet betreft een technische aanpassing aan deze Europese klimaatwet om strijdigheid te voorkomen. In dit wetsvoorstel wordt 95% reductie in 2050 voor Nederland vervangen door een bindende norm van klimaatneutraliteit voor Nederland. Het streefdoel van 49% reductie in 2030 wordt vervangen door een streefdoel van tenminste 55% reductie en is inclusief landgebruik om aan te sluiten bij de EU-regelgeving en geldt onverminderd de bindende EU-norm voor 2030. Een meer inhoudelijke aanpassing van de Klimaatwet wordt later dit jaar verwacht. Met het wetsvoorstel wordt beoogd de reductiedoelen voor emissies van broeikasgassen in de Nederlandse Klimaatwet in overeenstemming te brengen met die in de Europese Klimaatwet.

Opbrengst van de consultatie

We hebben 8 reacties ontvangen, waarvan 6 van belangengroepen en 2 van individuele burgers.

Reactie op de binnengekomen reacties

Inbreng LTO

LTO Nederland is tegen het voornemen van het Kabinet om het doel 'klimaatneutraal in 2050' op te nemen. Dit is volgens LTO ook niet nodig, omdat deze doelstelling een doelstelling van de Unie is en niet van afzonderlijke lidstaten.

LTO Nederland is van mening dat Nederland niet is gehouden om één op één het Uniebrede klimaatdoel van klimaatneutraliteit in 2050 en ten minste 55% reductie in 2030 over te nemen in de Nederlandse klimaatwet.

Het is volgens LTO Nederland niet verantwoord om klimaatneutraliteit in 2050 in de Nederlandse Klimaatwet vast te leggen volgens de definitie van uitstoot en vastleggen. LTO Nederland stelt voor het doel te definiëren als netto-nul bijdrage aan opwarming in 2050.

Reactie

NL is verplicht als lidstaat alle maatregelen te treffen om te voldoen aan de reductieverplichting voor 2050 in de Europese Klimaatwet. Nationale voorschriften moeten daarop gericht zijn. De norm van klimaatneutraliteit verplicht tot het (op EU-niveau) in evenwicht brengen van emissies en verwijderingen van broeikasgassen uiterlijk in 2050. Om deze reden wordt in het wetsvoorstel de nationale streefnorm voor 2050 gewijzigd in een bindende norm en geldt deze norm op alle broeikasgasemissies (inclusief verwijderingen en landgebruik). De Europese reductienorm van klimaatneutraliteit is onvoorwaardelijk geformuleerd en biedt geen ruimte - zoals LTO suggereert - het reductiedoel te wijzigen in netto-nulbijdrage aan de opwarming in 2050.

Met de wijziging van artikel 2, tweede lid, wordt de reductienorm van 49% opgehoogd naar 55%. De verplichting om uitvoering te geven aan de EU-reductienorm voor 2030 is een zelfstandige verplichting naast het nationale streefdoel. Welke reductienorm uit de EU Klimaatwet voor 2030 voor NL voortvloeit is echter (nog) niet te zeggen. Met het aanpassen van de nationale norm naar een reductiedoel van 55% inclusief landgebruik wordt wel meer aangesloten bij het doel van de Europese Klimaatwet.

Het is niet - zoals LTO suggereert - dat in het wetsvoorstel de Europese reductienormen één op één worden overgenomen als nationale reductieverplichtingen. De verplichting van NL de nodige maatregelen te treffen om te voldoen aan het realiseren van de Europese normen binnen de EU is een zelfstandige verplichting en biedt mogelijk de ruimte te salderen met andere lidstaten. Deze verplichting geldt los van de verantwoordelijkheid voor het realiseren van de reductiedoelen in NL. Wel is NL ogv het loyaliteitsbeginsel gehouden de nationale reductiedoelen in de Klimaatwet zorgvuldig af te stemmen op de Europese reductiedoelen.

Inbreng NMV

De NMV geeft in zijn bijdrage aan dat de NMV geen voorstander is van het stellen van (onhaalbare) wettelijke doelen die op modellen in plaats van metingen gebaseerd zijn en waarvan de economische, sociale, volksgezondheid, werkgelegenheid, landschappelijke en gevolgen voor de eigen voedselvoorziening niet op voorhand duidelijk zijn. De NVM pleit voor periodieke actualisatie van de doelen en absolute transparantie van de modellen.

Reactie

Uit diverse analyses van o.a. het PBL blijkt dat de doelen die nu in de Klimaatwet zijn opgenomen haalbaar zijn. De doelen zijn in lijn gebracht met de doelen uit de Europese klimaatwet. De analyses die het PBL daarvoor hanteert zijn zowel op modellen als op metingen gebaseerd. De gevolgen voor de samenleving zijn afhankelijk van de manier waarop het beleid wordt ingevuld en worden daarbij in beeld gebracht. Dat beleid vormt geen onderdeel van de Klimaatwet.

Inbreng Holland Solar

Holland Solar steunt de aanpassing van de Klimaatwet en ziet veel kansen om de energietransitie te versnellen.

Reactie

We zien de reactie van Holland Solar als een ondersteuning van deze wetswijziging.

Inbreng Energie Nederland

Energie Nederland steunt de wetswijziging en geeft 4 aandachtspunten.

Reactie

De eerste drie aandachtspunten hebben betrekking op aanpassingen van de wet waarvan het kabinet heeft aangekondigd dat die in de tweede stap van de wetswijziging worden overwogen. Het vierde aandachtspunt gaat over de noodzaak van onderliggend beleid dat geen onderdeel vormt van de voorliggende wetswijziging.

Inbreng NVDE

De NVDE pleit voor het opnemen van tussendoelen in de Klimaatwet en van de elektriciteitssector eerder dan in 2050 te eisen dat deze CO2-neutraal is. Verder pleit de NVDE voor normering en beleid gericht op het versnellen van de

vergunningprocedures en maatregelen gericht op het aansluiten van vraag en aanbod van elektriciteit en het stimuleren van hernieuwbare warmte.

Reactie

Het opnemen van tussendoelen in de Klimaatwet wordt overwogen bij de tweede aanpassing van de Klimaatwet. De overige suggesties gaan over de aanpassing van het beleid wat geen onderdeel vormt van de voorliggende wetswijziging.

Inbreng burger 1

De burger pleit voor het luisteren naar mensen die er verstand van hebben.

Reactie

We kunnen alleen maar onderschrijven dat het belangrijk is de kennis te benutten van personen die er verstand van hebben. Om die reden is het gebaseerd op de kennis van kennisinstellingen en ervaringen uit de praktijk.

Inbreng burger 2

De burger zet vraagtekens bij het realiteitsgehalte van de doelen.

Reactie

Hoewel het halen van de doelen uitdagend is en niet alleen op medestanders in de samenleving kan rekenen is het toch noodzakelijk om de klimaatverandering en grootschalige negatieve effecten voor de samenleving te beperken.

Inbreng Greenpeace Nederland, Stichting Natuur en Milieu, Milieudefensie, Vogelbescherming Nederland, Natuur- en Milieufederaties.

Deze organisaties pleiten voor het ophogen van het doel voor 2030 van 55% naar 65% en een doel op te nemen van 100% hernieuwbare energie in 2040 en een snelle uitfasering van fossiele brandstoffen.

Reactie

Deze wetswijziging is er op gericht de Nederlandse Klimaatwet in lijn te brengen met de Europese klimaatwet. Om die reden is er geen aanleiding het doel op te hogen naar 65%. De overige suggesties kunnen het gevolg zijn van het beleid dat ingezet wordt om de doelen uit de Klimaatwet te halen maar noodzaken niet tot het opnemen daarvan in de Klimaatwet.

Vervolg

- Het wetsvoorstel is op 8 juli 2022 aangeboden aan de Tweede Kamer